

VESZPRÉMI HIRLAP

POLITIKAI HETILAP.

AZ EGYHÁZMEGYEI IRODA HIVATALOS KÖZLÖNYE ÉS EGYHÁZMEGYEI HIVATALOS TANÜGYI KÖZLÖNY.

Megjelenik minden vasárnap.

Előfizetési ár: Egész évre 16 kor., féltre 8 kor., negyedévre 4 kor. (Tanítóknak egy évre 12 kor.) Egyes szám ára 32 fillér.
Hirdetések ára: Egész oldal 32 kor., féloldal 16 kor. stb.

Felelős szerkesztő:
Hoss József dr.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Veszprém, Egyházmegyei Nyomda, (Telefon: 61.)
Előfizetéseket elfogad és hirdetések felvételére a kiadóhivatal.
A lap szellemi részét ügledő közlemények szerkesztőségéhez intézendő.

Zita és a 31-esek.

Házi ezredünk haditörténete a hősök aranykönyvét ékesíti. Nem volt frontja a hazavédelemnek, ahol nem küzdött haláltusát sokszoros ellenel. Vértörvénnyel utját a hazaszeretet tette ragyogóvá s a sértetlen haza szent ideálja lelkesítette a dicsőség zászlót díszítő sugaráért...

Jutalma a hősi lelkek megnyugvása, hogy csüggedetlen, szent buzdulással gyarapították a csodálatos magyar erőt a nemzeti élet fenntartására. Jutalma lesz az örök hála és fénytörő emlékezés is a mi részünkről, akiknek ha bár inséggel, buval teljes, de mégis békés életünk otthonát oltalmazni segítettek...

Székvárosunk most újabb jutalmazásra készül. A kormány közvetítésével kérő szóval járul a koronás király elé, hogy háziezredünk a felséges királyi hitves nevét viselhesse. Kránitz Kálmán felsz. püspök tette az indítványt a képviselőtestületben s a határozat lelkes hozzájárulás lón.

Veszprémet fényes emlékek fűzik a magyar királyság bölcsőkorához. A lelkes szavú főpap történeti adatokkal világította meg Veszprém s az első királyi család összekapcsolódását. Ennek a szép multnak lenne a megbecsülése, ha az első magyar királyné székvárosának vitéz háziezrede a szépséges fiatal királyné nevét nyerhetné el babéros dicsősége méltó jutalmául...

Szociális hét.

Nincs üresebb valami a tartalmatlan életnél. Van-e emberi élete annak, aki nem tudja, hogy miért is él, nem gondolkodik arról, hogy miként is kell kitöltenie egy emberi élet kereteit? Pedig a mai emberek között sokaknál aligha lehet szó tartalmas életéről; egyik az anyagiasságba merülve valóságos rabszolgája az életnek, míg a másik léha, könnyelmű életet keresve, élvezetek után futkosva, nélkülözi az élet komolyságát, valóságos bohóca az életnek. Ezek az emberek aligha vannak tisztában az első katekizmusi kérdés jelentőségével, mely már a gyermeki lélekbe is igyekszik belenevelni az emberi életért keresését, a magasabb emberi hivatás munkálását.

Tartalmas az emberi élet akkor, ha először önmagában igyekszik az ember öntudatos életet, lelki életet élni, ha az ember gondolkodik, tanul, ismereteket szerez, tapasztal és amit így magának megszerez, azt rendezvénnyel osztályozván, bizonyos elvek alapján rendezze be életét. Jól esik látnunk oly embereket, akik így élnek és bizony irigylhetjük a régieket, mert azok jobban iparkodtak az életet tartalmasabbá tenni, mint a magát modernnek tartó ember.

Tartalmas lesz életünk akkor is, ha igyekszünk embertársainkért is dolgozni, iparkodunk a közjót előbbre vinni, közreműködünk az emberi társadalom folytonos előbbre haladásán. Különösen oly emberekre áll ez, akik akár tanulmányaik, tehetségük, társadalmi helyzetük, akár foglalkozásuk révén nemcsak életfentartásukért dolgoznak és küzdenek, hanem hivatásszerű feladatot töltenek be embertársaikkal szemben. Hisz

az élet napról-napra újabb problémákat dob fel színre, melyeknek megoldása minden embert érdekel s melyeknek megoldásánál közreműködni minden embernek kötelessége.

De ez nem megy csak úgy magától. Ha az ember lelkiismeretesen akarja betölteni élethivatását, ha meg akarja derekasan állni helyét az életben, akkor tanulnia kell, ismernie kell az eszközöket, amelyekkel rendelkezve, rendszeres és tudatos tevékenységet fejthet ki. Érdeklődünk kell minden iránt, ami az élet tanulmányozásához szükséges. Ez az érdeklődés pedig ami közönségünknek leggyakrabban kimerül a rendszertelen újság és divatos regények olvasásában. Meg is látszik ez azután az emberek egész gondolkodásmódján. Sajnos, a magyar és keresztény középosztály gondolkodásmódja épen e miatt nagyon felületes és könnyelműnek mondható.

Minden újság, amely tisztán üzleti alapokon nyugszik és minden lap, mely rejtejt tendenciákat és leplezett törekvéseket akar becsempészni az emberek gondolkodásmódjába, mely nem nyit és sokat elhallgat és nagyon is távol áll a keresztény és magyar érzületől, nem alkalmas arra, hogy egyetlen és kizárólagos lelkítáplálékunk legyen, nem méltó arra, hogy belőle merítsük napi beszélgetési és társalgási témáinkat.

Nekünk oly lapokat kell olvasnunk és oly dolgok iránt kell érdeklődnünk, melyek közelebb vannak a mi szívünkhez és lelkünkhez, amelyekből a keresztény magyarság ügyeit szolgáló szellem sugárik elő. Érdeklődnünk kell a nagy problémák, törekvések, küzdelmek iránt, melyek körülvesznek bennünket minden téren egyaránt, legyen szó akár vallási, világnézeti, kulturális, társadalmi, gazdasági kérdésekről.

Színház.

A mult hét műsorát régibb és újabb darabok ismétlése töltötte be. A közönség szívesen fogadta a bemutatkozókkal felrészített előadásokat és meglehetősen teit házak tapsolták az új erőkkel gyarapodó színtársulatot. Szombaton *Pásztor Árpád és Góth Sándor* színművét, a *Vengerkák*-at újították fel. A lélektanilag jól motivált, alapjában tragikus, de az írók erkölcsileg gyáva felfogása miatt mégis langyos szentimentalizmusba fulladó dramatisztált regény most is tetszett. *Kovács Lulu* Ránky Anna szerepében a mai társadalomnak ezt a hazug romantikával feldíszített, de gyökerében véve egyre jobban tipikusává váló alakját mély jellemzéssel, őszinte átérzéssel és kifejező erővel játszotta, de egyes jelenetei, így különösen a Rostow herceggel való megismerkedésében mutatott mohósága, hibásak voltak. *Doktor János* Rostowja külső és belső jellemzésben is értékes alakítás. Vergődésben, rajongásban szívhez szól, de a kitérőkhöz hangja erőtlen, nekikészülődése pedig bántó. *Medgyaszay Amál* Ránkyne alakjának természetes, közvetlen ábrázolásával tűnt ki. *Vécsey Ilona* Rostownéjában jól eltalálta a ridég külsőre törekvő előkelőség hangját, de az indulatok fellobbanásának arisztokratikus letompítása már kevésbé sikerült. *Bródl Andor* Kelemen György kis szerepében adott élvezhető alakítást.

Vasárnap a *Stambul rózsája* került színre *Szalma* Sándor sikeres bemutatkozásával Achmed szerepében. Megjelenése, eleven játéka, nem épen csengő, de kellemes színezetű és erőteljes hangja, természetes kifejezése sok tapsot aratott. Midilli szerepének forró vért pájkos csintalansága több közönséget és természetességet kíván, mint amennyi

Marcinka Vica játékában volt. Hangja iskolázott, de még sokat kell fejlődni. Táncában sok az erőteltet hatásvadászat. *Vida* Ilus szerepének nehezebb zenei feladatait is fölényes könnyedséggel oldotta meg, de beszédhangja nem egyszer kellemetlen sítással vált. *Ligeti Lajos* Flóriánjában jobban sikerült az együgyűség, mint az eleven könnyedség. Ugy látszik hiányzik belőle a színesítő ösztön, vagy mondjuk, mélyebb kedély, aminek a legtorzabb komikus alakításokat is át kellene járnia, hogy a darabban való belső kapcsolatokat és igazságukat el ne veszítsék. Ennekül lehetnek hatásos jelenetei, de szerepe diszsonans darabokra hullik szét. A színpad és zenekar együttműködéséért *Andor* Zsigmondot teljes elismerés illeti meg.

Ugyanezen darabban, de a régi együttesben mutatkozott be szerdán *Pataki* Ferenc, a társulat új táncos komikusa. Az első felvonásban gyenge és színtelen volt, később azonban ötletes, ha nem is mindig izléses, de realitásra törekvő egységes játékkal, ügyes és mértéket tartó táncokkal, elég kellemes hangjával szép sikert aratott.

Hétfőn *Fodor* Oszkár ezidei első fellépésével *Bernstein* 3 felvonásos színművét a *Tolvaj*-t vitték elő. *Bernstein* a sekélyes színpadi hatás igaz mestere. Detektív kutatások, kinosan lassu leplezések, velük egy-egy lélek kintpadra vonása, a várakozást felcsigázó próbatétel, az erotikának a legvégső határig való kihaználása, azután a józan, okos megoldás ügyes színésznek kezében mindig meghozzák gondolat és költészet nélkül is a tömeghatást. Színeszeink pedig ügyesen játszottak. *Fodor* Oszkár színészi tehetségének, a szavakkal banni tudó művészetének és hű lélek-ábrázolásának elég tág keretet nyújtott *Voysin* Richárd szerepe, amelyet tökéletesen be is töltött.

Kovács Lulu *Voysin*-t játszotta. Jól átgondolt, gazdagon színezett alakítást adott. Arcjátékának kifejező ereje a lélek mélyén dúló indulatokat néma jeleneteiben is diszkrét finomsággal tudta megérezkíteni. Arcjátéka hozta meg a sikert *Bródl* Andor *Fernandez*-jának is. Az a kis feszélyezettség, amelytől soha sem tud egészen megszabadulni, itt jól illett szerepének fiatalos elfogódottságához. *Doktor János* a férfias, elfojtott, de az egész lelket megrázó fájdalom ábrázolásában tűnt ki. *Vécsey* Ilonának is volt néhány jó jelenete, de a folyamatos társalgásban gyenge; a hadarásba magával rántotta partnereit is. Beszélgetésük néha percekig érthetetlen maradt. Fokozta e hibát, hogy a földött színpad, amelyhez a mult szezonban sok huza-vona után sikerült eljutni, ezidén megint nyitottal cserélődött fel.

Kedden *Rajna-Czobor* élylygő zenében gyenge, szövegben a lélektani abszurdumig süllyedő operettjét adták igen gyenge hatással. *Gulyás* rendezésében is, játékában is izlésteleniséget izlésteleniségre halmozott, amiben a szereplők nagy része is bőségesen támogatta. *Falussy* játékában a mesterkelt érzélgősség, aminek veszedelme majdnem minden operett-szerepben ott kísért, itt uralomra jutott és arcjátékát ilyenkor torzra, szövegkijétesét érthetlenné tette. *Német* Irén szépen fejlődő hangja és énektudása jól érvényesült nehézkes játéka mellett is. Hogy első nagy áriájának trillái komikus hatást kellették, annak jórésben a közönség előtt való szokatlanságuk és partnereinek viselkedése volt az oka. A megjelentek a rendezés felületességének virágai voltak.

Csütörtökön a Színpártoló Egyesület javára *Sidney* táncos operettjét, a *Görög rabszolgát* játszották. A választást nem mondhatjuk valami szerencsésnek. Az ilyen előadások közönségének jelen-

Ezeket nyitott szemmel kell néznünk és beállva a nagy forgatagába, hivatásunkhoz mérten tevékenységét kell kifejtünk ezek munkálásában. Közömbös emberek ezekkel mftsem törődnek. Csak olvassák a maguk újságát és nem gondolkodnak, gondolkodik helyettük az újság, hisz megfizetnek érte. És azt hiszik, hogy öntudatosan, önállóan gondolkodnak, mikor a betű ő, elaltatván a lelkiismeretet, elnyomván a gondolkodási képességet. Azután nem érdeklődnek az élet nagy kérdéseivel és nem ismerik azokat, nem tudják mily élet folyik körülöttük, mily munka, mily hatalmas és nagyarányu tevékenység szolgálja azokat az érdekeket, melyeket szolgálni nekik is kötelességük.

Ezt a nagyarányu munkát mintegy összefoglaló kiállításban szemlélhettük a "köznapokban lefolyt Szociális héten, melyet a Kath. Népszövetség rendezett. Felhívjuk rá a figyelmet, mert ámbár a Kath. Népszövetség rendezte, nem volt az felekezeti, nem volt az kizárólagos, hanem résztvett abban előadói révén az egész keresztény Magyarország megbecsülendő és elismeréreméltó törekvéseinek vezérkara. Nagy a jelentősége azért is, mert az elhangzott kijelentések és elhatározások révén talán mértőföldköve lesz a keresztény magyarság jelenje és jövője között. Szó volt ugyanis ismétlenül a katolikusok és protestánsok között már előbb felvetett keresztény koncentrációról, a társadalmi és gazdasági együttműködésről.

A tanfolyam részletes és kimerítő tájékoztatással szolgált hallgatónak mindama kérdésekről, melyek a keresztény magyarságot foglalkoztatják, utmutatást adott az ezekben elfoglalandó álláspontra nézve és megjelölte az egyes problémák megoldásának eszközeit. A bőséges, változatos és napról-napra rendszeresen csoportosított tárgysorozatban szerepeltek a következő tételek: Mezőgazdaságunk jelentősége és világgiacunk hivatása; a magyar birtokpolitika irányai a háboru után, a hősök és rokkantak bekapcsolása a mezőgazdasági termelésbe, agrárszervezkedés, bérli-szövetkezetek, beszerzési csoportok, fogyasztási és hitelszövetkezetek, pénzügyi kérdések, ipari ügyek és szociális mű, majd a társadalmi és kulturális szervezkedések és szervezetek kérdése, ifjúsági ügyek, nőmozgalmak és a keresztény magyar intelligencia szervezésének kérdése, mint kétségkívül a legaktuálisabb és a keresztény magyar gondolatot legközvetlenebbül érdekli ügy.

A tanfolyam vezetője és ünnepelt alakja *Prohászka* püspök volt, a keresztény magyarságnak most már kimondottan szellemi vezére, kinek

tevény része mást, többet vár a színházról, mint amit az ilyen verszégény, lapos paródiával készült angol operettek adnak. *Vida* Ilius és *Mezei* Margit táncái, *Német* Irén éneke és a zenekar adták az előadás értékesebb elemeit. A kar táncai jórészt sikerültek, énekekben azonban nagy bizonytalanság, sőt zűrzavar mutatkozott. *Falussy* nem neki való szerephez jutott (*Diomed-Amor*) és többet ártott, mint használt az előadásnak. *Liget*-nek van értéke az alsófajú komikumhoz, ki is használta a bővészenek a gazdag, bár kopott szerepét. *Gulyás*, *Gulyásné* és *Brádi* vettek még nagyobb részt az előadásban.

Pénteken Pierre Louys és Pierre Frondole regényből összetákolt színműve, az *Asszony és a baba*, mint a hét egyetlen ujdonsága került színre. Hogy miért épen ez a trivialis és drasztikus irodalmi kóklerség, bajos volna megmondani. Hacsak annak az illusztrálására nem, hogy a mindenféle nagyképi irodalmi problémákba, bölcsességgé felrujt ostobaságba, csuffá tett becsületességbe, erényre mosott bűnbe, igazsággá magyarázott hazugságba végkép belebódult és ítélő képességében nem bízó közönség nagy részének mi mindent lehet irodalmi néven beadni. Közönségünk jó izlésére vall, hogy a darab *Kovács* Lulu és *Falussy* színészi sikere mellett is csunyan elbukott.

Külön kell szót tenni még az operettekben járványszerűen elharapódzó rögtönzéseket, amelyek kopottságukkal, sokszor esetlenségükkel inkább bosszantók, miut lattatók. *bd.*

Heti műsor. Hétfőn: *Féltékenység* (Arzubaev), dráma. Kedden: *Az obaitos*, operett. Szerdán *Bilincsek* (Reichenbach), dráma. Csütörtökön *A suhanc*, operett. Pénteken *A kőrista leány*, operett. Ugyanez lesz műsoron szombaton és vasárnap este is. Szombat délután a *Hamupipóke* meséjéért, vasárnap d. u. *A leányvásár* operett kerül színre.

elnöki megnyitója dominálta az egész tanfolyamot. Megjelőlvén a tanfolyam célját, szorongó szívvel mutat rá a mai közállapotokra, sürgeti az új életet, az új munkakedvet és felhív mindenkit, hogy mint egész ember vegyen részt a cél szolgálatában. Rámutat a magyarság bajaira, elmaradottságára, szerzetelenségére és védtelenségére, mint amelyek kiállítják a vezető körökről a szegénységi bizonyítványt.

Az egyes előadók mind elsőrendű emberek voltak. Köztük volt *Blaskovits* apát, egyik legnevezetesebb elméleti és gyakorlati szociálpolitikusunk, aki ismervén a német agrárszervezkedés erejét és eredményeit, ezeket részben nálunk is megvalósította; *Czettler* osztálytanácsos és egyetemi tanár, ki valóságos apostola Prohászka szerint a magyarság ügyeinek, gr. *Majláth* József, br. *Korányi* Frigyes, az O. K. H. h. elnöke, *Meskö* Pál, a "Hangya" igazgatója, *Földes* Béla, *Heller* Farkas egyetemi tanár, dr. *Vass* József kolleiumi igazgató, továbbá *Giesswein*, *Simonyi-Semadom*, *Haller* és *Huszár* képviselők, s *Korányi* Sarolta, *Göbze* Sarolta, *Farkas* Edit s még több szakelőadó.

A tanfolyamon nagyszámban vettek részt a fővárosból és vidékről, többnyire hivatásszerű foglalkozással bíró egyének. Sajnálni lehet, hogy a keresztény magyarság érdekeivel nem tördő, pártatlan és színtelen lapokból részletesen nem értesülhettek a társadalom szélesebb rétegei és így csak csekély mértékben vehetnek tudomást arról a pártatlanul fontos és nagyarányu munkásságról, mely hivatalva van megmenteni a lehető a keresztény magyar társadalom veszendő értékeiből és a meglévőket tovább fejleszteni. *Radovics* László.

HIVATALOS RÉSZ.

A veszprémi zárdai polgári és elemi leányiskolák igazgatóságáról dr. *Molnár* Dénes apátkanonok lemondván, ezen igazgatósági teendőkre ideiglenes ellátásával az Angolkisasszonyok intézetében *Engelhardt* Ferenc tanítónőképzői igazgató, — az Irgalmas Nővérek intézetében pedig dr. *Bedőthy* István theol. tanár bizatott meg.

A veszprémi nagyobb papnevelőintézetben a keresztény bölcsélet, nevelés- és katekizisre külön tanszék állítatván fel, ezen tanszékre dr. *Sárközy* Lajos lelkiigazgató nyilvános rendes tanárnak kinevezetett.

Lemondás plébániáról. *Kiss* Pius apát, sümei esperes-plébános esperesi hivataláról és plébániajavadalmáról 1919. évi január hó 1-re lemondott.

Uj esperesek. *Ley* József prépost-plébános a topozicai kerülletben viselt esperesi állásáról lemondván, ezen kerüllet rendes esperesévé *Horváth* József badacsonytomaji, helyettes esperesévé és tanfelügyelővé pedig *Rimanóczy* Endre gyulakeszi plébánosok nevezettek ki.

Plébániák betöltése. Az ujonan alakított *nadasdladányi* plébánia-javadalmat *Hegedűs* Ferenc ottani eddigi helyi káplán, — a *nemesvámosi* plébánia javadalmát pedig *Zöld* István, szentgáli esperes-plébános nyerte el.

Ideiglenes administrator. A szentgáli plébánia lelki és anyagi ügyeinek vezetésével *Gösy* István eddigi nemesvámosi ideiglenes lelkeshelyettes bizatott meg.

Dispositiók. Kápláni minőségben áthelyezettek: *Chapó* Albert Páparól *Csótra*, *Noé* Gyula Siófokról *Pápra*, *Neumayer* Károly Csótról *Siófokra*, *Foky* Miklós Geiséről *Zalamerenyére*, *Wache* Ernő volt kaposvári káplán pedig miután egészességét visszanyerte *Gelsere*.

Tanítói kinevezések. Kántortanítóknak illetve osztálytanítóknak kinevezettek: *Schwartz* Antal *Homokkomáromba*, *Fekete* Márta *Rinyaszentkirdályba*, *Mihalovics* Géza *Nagyradára*, *Párl* Emilia állami tanítónő pedig szolgálatteleire a *felsőiskolai* iskolához rendeltetett.

Pályázat. A *somogyfajsi* plébániához tartozó sörnyei béruradalom, az általa fentartott róm. kath. jellegű iskolához tanítónői állásra pályázatot hirdet. Pályázathatnak okleveles tanítónők. Fizetés 1200 kor., ugyanekkora háborus segély, mely összeget az uradalmi pénztár havi egyenlő részletekben folyósít. Lakás egy burorozott szoba. Tanítási időn kívül vállalható irodai munkáért megegyezés szerint külön díjazás jár. Pályázati határidő szept. 20. A megválasztott tartozik állással azonnal elfoglalni. Pályázók küldjék irataikat a *somogyfajsi plébániára* címezve.

Pályázat. *Kisberzsényi* (Veszprém m.) róm. kath. kántortanítói állásra szeptember 15-ére pályázatot hirdetettik javadalom 5 1/2 kat. hold föld, 100 kor. államsegéllyel, 20 pozsonyi mérő rozs stb. lakás, melléképület, udvarral és kerttel. Az állás azonnal elfoglalandó. A választás Kisberzsényi községben szeptember hó 15-én d. u. 3 órakor *Göndör* Ferenc kir. s. tanfelügyelő ur elnökléte alatt tartatik meg. *Molnár* István közs. isk. sz. elnök.

Pályázat. A *nagocsi* (Somogy m.) plebániához tartozó *Zics* fiókegyház oszt. tanítói állásra f. é. szept. 20-ig pályázatot hirdetettik. Javadalma: törvényszerű fizetés, 240 kor. lakpénz és 25 kor. kertilletmény. Megválasztott tartozik a kántoriakban segédkezni; egyéb kötelességei a díjlevélben részletezve. Az állás azonnal elfoglalandó. Kérvények a nagocsi plebániahivatalhoz intézendők. Az iskolaszék.

Pályázat. A *dabronci* róm. kath. iskola osztálytanítói állásra szeptember 15-ig bezárólag pályázatot hirdetettik. Lakás egy szoba a legszükségesebb bútortattal. Törvényszerű fizetés, 140 K lakbérpótlék, 20 K kerületilletmény és szabad fűtés. Kötelmei a díjlevélben. Az állás — melyre férfiak és nők pályázhatnak — azonnal elfoglalandó. Kérvények a plebánia-hivatalhoz, *Gógánfa* (Zala m.) küldendők.

Pályázatmeghosszabbítás. A "Veszprémi Hírlap" 34-ik számában közölt *vindornyalaki* pályázat határideje szeptember 20-ig meghosszabbított. Az iskolaszék.

Pályázat. *Bakonyszentiván* róm. kath. népiskolájához az 1918—19-ik tanévre helyettes tanító kerestetik. Fizetése: államszegélyből havi 80 kor. s lakbérre és fűtésre 300 kor. Kérvények szept. 20-ig ftdő *Gerstner* Ignác esperes tanfelügyelő urhoz küldendők *Pápateszére*.

A nagykanizsai huszasok hete. Rendkívül bensőséges ünnepség keretében ünnepelte Nagykanizsa a huszas honvédek tűzkeresztségének ötödik évfordulóját. A megható ünnepséget tábori mise nyitotta meg, melyet dr. *Rott* Nándor megyéspüspök tartott fényes segédlettel. Utánna a püspök ünnepbeszédet mondott, melyet követett a hősök emléket megörökítő emléktábla leleplezése. Lovag *Sypniewski* György tábornok meleg szavakkal üdvözölte a főpásztort, majd átadta az emléktáblát a városnak, melynek közönsége nevében dr. *Sabján* Gyula polgármester mondott köszönetet. A város halálját külsőleg is kifejezni óhajtván, *üzst kürtöt* nyújtott át a derék ezrednek. *Bugsch* Aladár ezredes megköszönvén a város ajándékát, elhangzott az ezüst kürt első éneke. Könnyes szemekkel hallgattuk a trombita imára hívó szótát. E pillanatban összeforrt a polgári lakosság hálás ragaszkodása a Szurmay-ezred vitéz katonáival, kiknek bátor magatartását a jövőben is kisérni fogja az itthonmaradottak imája. Ezután a főpásztor és *Czitto* altábornagy, kerületi parancsnok tisztelőre diszmeget volt, melyet lépésben követett a püspök és altábornagy a huszások fekete négyes menfogatán, mely annak idején Budapesten a királyi koronázás ünnepségén is magára vont a közfigyelmet. A kaszárnya udvarán folytatódott tovább az ünnepség. A *hősök kápolnája* alapköve letételének szertartását végezte a főpásztor, kit rendkívül szeretettel vett körül katonaság és polgárság. A katonaság diadalkapuval és zenés fáklyamenettel is kedveskedett a püspöknek, aki viszont nem takarékoskodott szeretetével. A szertartás taláékony — mondja a közmondás. Püspökünk is ezer féle módjait találta ki szeretete, öröme, együttérzése megnyilvánításának. A szép ünnepség felejthetetlen emléke lesz a huszasoknak, kiknek parancsnoka, *Darvas* Lajos őrnagy a nagy nyilvánosság előtt is megérdemli mindnyájunk hálás köszönetét a szép rendezésért.

Városi közgyűlés. Városunk képviselőtestülete mult szerdán ülést tartott. Dr. *Komjáthy* László polgármester napirend előtt kegyeletes megemlékezésben fejezte ki a város részvétét *Kustos* Jenő v. állatorvos és *Jákó* Pongrác v. képviselő elhunytá fölött.

A napirend folyamán a közgyűlés a tárgysorozat pontjaira bizottsági s tanácsi javaslatok alapján hozott határozatot. Megszavazta a közgyűlés alkalmazottak beszerzési előlegét s utalta családipótlékuk kiegészítését. Beszerzési előlegét utalt a nem közgyűlés alkalmazottak részére is.

A képviselőtestület szervezte a v. számvevői állást s arra, mielőtt a törvényhatóság a határozatot jóváhagyja, küldjék a pályázatot. A közgyűlés

jóváhagyta Márkus Vilmoszal lakásra, továbbá a költőgyárral a közösen használandó iparvágányra kötött szerződéseket. Hozzájárult ahhoz a tanácsi javaslatához is, hogy a város beszerzési áron megvásárolja a zeneiskola felszerelési ingóságait.

H I R E K.

Püspökünk adománya.

A megyés főpásztor püspökké szenteltetésének emlékére egy művészi áldozató kelyhet ajánlódokozott a székesegyháznak. A kisérő levél, melyet dr. Rada István örkanonokhoz intézett, a következő:

„Közeledvén azon kegyelmi nap évfordulójára, amikor püspökké szenteltetem, szent Mihályról nevezett székesegyházamat óhajtom e nap emlékére megajándékozni. Tudom, hogy székesegyházam értékesebb ciboriumnak nincsen birtokában s azért szent Jeromosnál említett kosáralakú áldozató kelyhet készítettem és pedig a bécsi udvari kápolna ciboriuma mintájára.

Szent Jeromos említi, hogy egy nő kosárban szokta hazavinni a Legszentebbet; azért hozzák összekötöttésbe a kosár-alakú áldozató kelyhet szent Jeromos nevével.

Nagy lelki örömmre szolgálja, ha ajándékozott ciboriumom használatba vételnék és minél többen kapnak belőle lelkiüknek Urát. Kérem a Nagyságos Székeskáptalant, kérem Méltóságodat, mint örkanonokot, vegyétek szives gondozásukba életem legnagyobb napjának emlékére felajánlott ezen ajándékomat.

Vajha minél több lélek részére tartogassa e szent edény Üdvözítőnkét!

— **A főpásztor utazása.** Dr. Rott Nándor megyéspüspök a mult csütörtökön Budapestre utazott, hol résztvett egyuttal a Kath. Népszövetség által rendezett szociális kurzuson is. Kedden érkezik haza.

— **Az Oltáregylet kiállítása.** Az Oltáregylet mult számunkban jelzett kiállítását vasárnap d. e. 11 órakor nyitja meg Kránitz Kálmán felsz. püspök az angolkisszasszonyok intézetében. Az egyesület vezetősége egy tagokat, valamint az érdeklődőket szívesen meghívja egy a megnyitásra valamint a kiállítás megtekintésére, amely hétfőn estig marad nyitva. Hétfőn d. u. 5 órakor tartandó közgyűlés zárja be a kiállítást. A tagok meghívókat kaptak, akikhez esetleg nem érkezett meg, ezuttal hívják meg.

— **Személyi hír.** A csóti fogolytábor parancsnoka, Szerakovits ezredes családjával látogatást tett a főpásztornál az elmúlt szerdán.

— **Adomány.** Wéber Pál dr. püspöki magántitkár 2 db. kath. sajtórészvényt adományozott, a keresztény tisztviselőknek egyesületére részére. Az adományért ez uton mond köszönetet az egyesület vezetősége.

— **Matiné hadiárva javára.** A veszprémi 31. honvédegyalgezedrebbeli bajtársak özvegy- és árva-alapja, az elesett hősök hátrahagyott özvegyeinek és árvaiknak felsegélyezésére szept. hó 22-én, vasárnap délelőtt Fodor Oszkár szintársulata művészeinek és művésznőinek közreműködésével nagyszabású művészmatiné rendez a helybeli színházban. A matiné műsorának előkészítési munkálatai most vannak folyamatban. A matiné a társulat legkiválóbb tagjai igen gazdag és változatos műsorral szerepelnek. Kis szindarab előadását pompás kacagató magánszámoknak egész sorozata követi. Az előadás íránt már is nagy az érdeklődés. A jegyek árusítása már a hét folyamán kezdetét veszi. Erről, valamint a részletes műsorról falmagazsok utján értesítik a közönséget.

— **A veszprémi Magánisztviselők Beszerzési Csoportja.** A magánisztviselők beszerzési csoportjának intézőbizottsága az üzletvezetés tekintetében azt határozta, hogy nem fog saját boltot létesíteni, mert ezáltal boltbért és személyzetet takarít meg s ez a megtakarítás is a tagok javára esik, hanem elhelyett kereskedőkre bizza az áruk szétosztását. A zöldség- és főzelékféléknek a tagok között való szétosztását az Élelmiszei r.-t. vállalta a Pósa-féle házban lévő fióküzletében, ahol a tagok igazolványuk felmutatása ellenében a társaság minden efaia árúját is a rendes napi árnál olcsóbban vásárolhatják. Egyéb áruk szétosztását pedig Schwarcz Ignác (Szabadi-u. 1.) kereskedő fogja végezni, s itt lesznek kifüggesztve a beszerzési csoport hirdetőmenyei is. A magánisztviselők

legközelebb gyertyát kapnak. Most azok összeírása folyik, akik a csoport vezetősége által kívánják saját szükségletük fedezésére sertést beszerezni és hizlaltatni. Kötelesek a tagok ebbeli szándékukat a csoport vezetőségénél legkésőbb f. hó 9-én, hétfőn délig bejelenteni. Kisebb szükséglet esetén felsértés is jegyezhető. A tagsági könyvecskék nyomtatása elkészült és azokat 1—2 napon belül kézbesítik a tagoknak. A könyvecskék a részletes alapszabályokat is tartalmazzák. A nemrég alakult beszerzési csoport vezetősége buzgón fáradozik, hogy tagjainak mielőbb előnyös áron juttathasson különféle szükségletű cikkeket. Meg is van a remény, de a tagoknak kissé türellemmel kell lenniök, amíg a kezdet nehézségeit leküzdik.

— **A zeneiskolából.** A képviselőtestület szerdai ülésén töltötte be a városi zeneiskola igazgatói állását. A tanács javaslatára a közgyűlés az igazgatói állásra egyhangulag Gadl Sándor kath. tanítót választotta meg, aki eddigi működésével vívta ki ezt a kitüntetést, osztatlan bizalmat.

— **Napirend előtt.** A városi közgyűlés napirendje előtt több érdekes felszólalás történt. Radocza Vince s dr. Fischer Miklós a városi rendőri tisztviselők előléptetése ügyében érveltek s okát keresték, hogy kérelmük miért nem szerepel a napirenden. A polgármester válaszul felolvasta a p. ú. bizottság s az állandóválasztmány határozatát. E bizottságok határozatukban az ügy részletes előkészítését kívánták. Emiatt kellett a napirendtűzést mellőzni. — Dr. Csomasz Béla újra szóvá tette az áll. polg. iskola helyzetét. Csoportosított egészségügyi s pedagógiai indokait a mai állapot sürgős megszüntetése érdekében. Kívánta, hogy a város szerezzé vissza az iskola rendes helyiségét. A polgármester kijelentette, hogy a város a mult iskolaév alatt is kérte a polg. iskola mentesítését a katonai lefoglalás alól. Sikertelenül. Ezuttal új felterjesztést intéz illetékes helyre. Ha ennek sem lesz sikere, a várost éppen nem terheli emiatt a felelősség.

— **A Hangya szervező bizottsága** tisztelettel felkéri mindazokat, akik üzletészkeket jegyeztek, hogy a pénzüszveget legkésőbb f. hó 22-ig fizessék be a vármegyei gazdasági egyesületnél, mivel az alakuló gyűlést szeptember hó végével óhajtják megtartani. Örömmel jelezhetjük, hogy eddig igen nagy számmal jelentkeztek új tagok, a befizetések pedig már tekintélyes összeget eredményeztek.

— **A Balatoni Szövetség közgyűlése.** A Balatoni Szövetség Óvári Ferenc dr. országgyűlési képviselő ügyvezető elnökkel tartotta meg közgyűlését. Tudomásul vették a tagok nagy szaporodását, majd a földmivelési és kereskedelemügyi miniszter és közlelmzési miniszter leiratait, amelyekben a balatoni fűrdők tejjelátása dolgában intézkedtek. A szövetség előterjesztései alapján a balatoni körut építését folytatni fogják és pedig egy a zalai, mint a veszprémi részeken is. A szövetség intézi a Balatonvidéki Villamosművek Részvénytársaság tőkeemelésevel kapcsolatos ügyeket. Remény van rá, hogy a jegyzés alá kerülő két millió koronát *tul fogják jegyezni*. Az indítványok során elhatározták, hogy a balatoni körut badacsonyi szakaszának a parton való megépítését kérelmezik. A szövetség előterjesztést tesz, hogy mezőgazdasági már alkalmatlan rokkantakat bérvillákkal ajándékozzák meg. Ezuttan a választmányt egészítették ki. Veszprémből s vidékről tagok lettek: Fehér István igazgató, Iboš Nándor birtokos, Kenessey Miklós, Romy Béla dr. ny. államtitkár, Szentes Anzelm dr., Zichy Andor gróf, Segesdy Ferenc dr. táblalőrő és Sári János dr.

— **Lóverseny.** Jankovics-Bécsd Endre veszprémi közlelmzési kormánybiztos Sárka Rigó nevű menővalával a legutóbbi futtatásokon megnyerte a Kozma Ferenc nevet viselő emlékeresenydíjat.

— **A polgári fiúiskolák tanterve.** A folyó tanévvel a polgári fiúiskolákban az új tanterv életbelép, azonban még nem terjed ki az összes évfolyamokra, hanem fokozatosan 4 éven át viszik keresztül. A hit és erkölcsstan minden osztályban egy órával többet kap, új tantárgy lesz az első osztályban a németnyelv, ugyancsak már itt kezdik tanítani a mezőgazdasági és ipari ismereteket. Az első osztály jellege tisztán mezőgazdasági, a felső osztályoké a mezőgazdasági és ipari ismereteket kombinálja. A szerkesztőrajz tanításában kimaradnak az elméleti természetleírások mértani elemek.

— **A női kereskedelmi szaktanfolyamon** a beiratások már megkezdődtek s f. hó 10-ig tartanak. A tanfolyamra még néhány tanuló felvehető. Jelentkezni lehet a felsőkereskedelmi iskola igazgatóságánál (Óvári-utcai új iparostanonciskola épületében) naponta délelőtt 8-tól 12-ig s délután 3-tól 4-ig.

— **Alispáni jelentés.** Dr. Bibó Károly részletes alispáni jelentésben tárja a megyeölyvés elé a közigazgatás utolsó negyedéi időszakát. Egyenesen a dologra tér s áttekinthető fejezetekben nyújt könnyed tájékozást. Adatából közülük a következőket: A vármegyében 1029 osztrák gyermek nyaral. — A vármegyére kivetett 4468 drb. szarvasmarhából az Állatforgalmi r.-t. 3529 drbot vett át. — Az 1000 db soványsertésből az orsz. sertésforgalmi irodának 673 drbot adtak át. — A vármegye részére kiutalt 105 mmáza szappant az elosztóiroda leszállította. Az aug. 31-ig járadékos petroleumból 127 mmáza beszállítatlan. Ezt az alispán sürgeti. — Gyertyát szeptemberben szállítanak, nehogy a silány hadigyertya örszerbevaladjon. — A veszprémi hadiárva-házra a vármegye területéről 81.878 K adomány gyűlt össze. — A jelzett időszakban az iktatóba 10 ezerné több ügydarab érkezett.

— **Beírás a kereskedőtanonc-iskolában.** A helybeli kereskedőtanonc-iskolába a beírás szept. 8-án lesz d. u. 3—4-ig. A kereskedőtársulat választmány a beírás, tanszerek s tanítás együttes díját 40 koronában állapította meg. Ennek fele a beírásokról, fele febr. 1-én fizetendő. A tanítás szept. 10-én kezdődik. A közoktatásügyi miniszter az eddigi előzetes felmentések rendszerét megszüntette s így háborus okból egy tanoncra sem lehet felmenteni. Az igazgatóság figyelmezteti az üzletfőnököket, hogy tanoncaikat a jelzett napon beírassák.

— **Indítvány dohánytermelésért.** Pósa Endre indítványt terjesztett törvényhatóságunk közgyűlése elé, amelyben a dohánytermelés általános engedélye érdekében kíván kezdeményező lépést a törvényhatóság részéről. Az engedély a háboru tartamára szólna magánosok részére négyezö-ölenként, vagy szálankint meghatározott mennyiségre, amint azt a törvény 1888. előtt lehetővé tette. Indítványozza, hogy a vármegye ebben a ma fontos kérdésben írjon föl a kormányhoz s hasonló csatlakozásra szólítsa föl a társörvényhatóságokat is. — Helyes ez, de előbb kellett volna, mert ha az engedély háborus időre szól, akkor inkább nem pipálunk, csak a háborunak legyen mielőbb szerencsés vége.

— **Választmányi ülés.** A Magyarországi munkások Rökkant- és Nyugdíjgyulete szeptember 8-án d. u. 5 órakor a Korona-szálló befizetési helyén választmányi gyűlést tart. Az elnökség a tagok figyelmébe ajánlja a fontos tárgysorozatot s kéri a pontos megjelenést.

— **Városépités.** Kis körben folyik bár, a várost díszíti az iparostanonciskola környékén kezdett építkezés. Új kerítést kap a Szeglethy-u. feől, igen csinosat. A szép színház környékét nagyon emeli. Eltűnik az iskola sarkának bukkanója is. Még szebb lenne, ha az iskola s a takarékbérháza között levő parcella rendezése is sorra kerülne.

— **Az ellátatlanok gabonája.** A törvényhatóságok nagy része arra kert engedélyt a közlelmzési miniszteről, hogy az ellátatlanok gabonájának beszerzésére terjesse ki a gabonavásárlás körzetét. A miniszter a kértet még abban az esetben sem teljesíti, ha a saját község határában nincs megkezelő készlet fedezve. E helyett olyképen szándékozik az ellátatlanok gabonájáról gondoskodni, hogy azt *lehetőleg még a gazdasági év elején* egy ételben fogja a törvényhatóság részére kiutalni s a megőrlést, valamint a lisztnek és korpanak szétosztását a törvényhatóság hatáskörébe utalja. Ebből a kiutalandó kontingensből Veszprém is megkapja a maga részét. Talán nem volna céltalan, ha a városi hatóság a veszprémiak részét az alispán utján *gabonában* utaltatná ki s módot adna arra, hogy a lehetősebbek a gabonát egész évre átvégyék. Így természetesen apadna a városi ellátatlanok száma s viszont a lakosság jó részének ama kívánása is teljesülné, hogy saját gabonáját öröklőnek meg.

— **Bőr és talp.** A város bőri és talpat utalt ki egyes cipészeknek. Az illetők maguk jelentkeztek, hogy az anyagot megkapták s kéri a hozzájuk utaltak névsorát. Így majd hamarosan jut ki-ki legalább egy talpához.

— **Uj ellenőr.** Az orsz. sertésforgalmi iroda vármegyénkben az ellenőrzési teendőkkel *Wallavszky Gusztávot* bizta meg.

— **A közlelmzési hivatal panaszja.** Helyt adtunk a panaszoknak a közlelmzési hivatal ellen több ízben, kötelességszerűleg helyt kell adnunk a hivatal panaszainak is. Az a panasz, hogy a közönség nem tartja meg a beosztási napokat. Emiatt sokszor nagy a torlás és éppen a jogosultak nem juthatnak jegyeikhez. A közönségnek ez a fegyelmertelensége majd a rendőri ellenőrzést hívja ki. Tartsa be mindenki a maga napját s így hozzá is jut idejében ahoz, ami megilleti.

— **Káposztasavanyítás.** A közlelmzési miniszter a nyári káposzta iparszerű savanyításáról fennálló tilalmat felfüggesztette. Azonban az ilyen káposztát csak a belföldi forgalom céljaira lehet felhasználni.

— **Cipő.** A népruházati bizottság bőripari osztálya a közel jövőben ki fogja utalni a vármegye részére a készcipő ellátmányt. A mennyiséget még nem közölte az alispáni hivattal, csak úgy hozzávetőlegesen jelezte, hogy száz lélekre esik egy pár cipő.

— **Talpbőr.** A belügyminiszter a közigazgatási tisztviselők részére 120 talpbőrt utalványozott.

— **Ingatlanváltozás.** Veszprémben megvette Bankó Gáborné Schwarcz György és neje házát 7000, Bakos István rendőr és neje Babos István házát 17.000, Molnár József és neje Ebele Ferencné házát 5000, Kupcsik Károlyné Kovács Gézané szántóföldjeit 23.020, Steiner Viktor Weisz M. Ignác házát és szántóját 55.000, Vincze József Sipos János házát 9600, Balázs Gyula özv. Zsoldos Imréné házát 5000, Böhm Kálmán Herceg Lajos b.-almádi szőlőt s rétét 11.575, Horváth Gyuláné Kompolthi Jób villáját 10.000 K-ért. Vidéken: Mészáros József és neje megvette Bezerédi Ivánné házát Berhidán 19.000, Baum Józsefné Virág Ferencné tótvázsonyi szántóföldjét 4400, ifj. Szűcs Ferenc és neje Szűcs Ferenc várpalotai házát és szőlőjét 3000, Farkas Károly neje Koppel Jánosné városi házát 1900 K-ért.

— **Hus.** A közönség a birkahúst nem kedveli. A városi birkából kevés fogy s így a vezetőség kénytelen lesz az állomány egy részén tudni. Egyelőre minden második héten mérk. — jövő héten már hatóságí sertéshúst mérnek a hentesek a piacon. Szerdán, csütörtökön és szombaton lesz kapható. Minden család hetenkint egyszer kap sertéshúst jegyre a meghatározott napon. A jegyeket hétfőtől kezdve a közlelmzési hivatal osztja ki. Falihirodetményi tudatja, hogy az egyes utcabeliek mikor mehetnek jegyért. A hus kgja 13 K 40 f lesz. Egy s két tagu család $\frac{1}{4}$, 3—4 tagu család $\frac{1}{2}$, 5—7 tagu család $\frac{3}{4}$, nyolc s ennél több tagu család 1 kgot kaphat. Ha a város részére utalt sertések a központnak nem fájdul meg a foga, decemberig biztosítva leszünk sertéshúst illetőleg.

— **Liszt.** Panasz van az uj lisztre, különösen a kenyérlisztre. Láttunk belőle kenyeret s bizony elfacsarodott a szivünk láttára. Szóvá tettük illetékes helyen s a válasz az volt, hogy a város ilyet kapott a haditerménytől a kaposvári malomból. A gabonakiórlás %-a magas, a legnagyobb baj azonban, hogy az uj s még hozzá *nedves* gabona korábban kerül őrlésre, mint máskor került. A város vezetősége maga is kifogásolta a lisztet s panaszának kifejezést is adott. A városi közgyűlésen dr. Csomasz Béla is felszóllalt ebben az ügyben s az előbbihez hasonló választ kapott.

— **Honvédeknek boltja** a beléje helyezett bizalomnak és reménynek egészen megfelel. Imáron körülbelül a város lakosságának egyötöd részét látja el élelmiszerekkel. Kapható vaj, tojás, turó, az összes zöldségfélék, fűszer nemlék, gyümölcsök. Árúinak seprűt, kefét, amit a helybeli lábadozó katonák készítenek. A paradicsom szezon forgalmas napja volt a múlt hét. Körülbelül 15 mázsaányi elkelt belőle.

— **Panasz a hatósági cipészekre.** Maga a hatóság tapasztalta, hogy egyes cipészek visszaélnék a hatósági megbízással. A kiadott utalványokat mellőzik, ehelyett régi üzletfeleiknek előre dolgoznak s ezek azzal érvelnek az utalvány kieszakozásánál, hogy a cipő már készen is van! A városi főmérnök, aki a hatósági cipőellátást intézi s aki a panaszról tudomást vett, szigorúan intézkedik, hogy a cipőkészítés az utalványok sorrendjében történjék.

— **Szén és fa.** A szénellátás ügye, a nagy közönséget illetőleg, még mindig csak a biztató ígérlet jegyében áll. A városi üzemek, a szegényház a két folyamán kaptak szénét. Hogy a lakosoknak hirt 350 wagon szénből mennyit szállít le a szénközpont, az a jövő titka. — A város a tére fát nem termel. A vágás alá eső területben gyenge az állomány. Még kímélésre szorul. A munkashiány is lehetetlenné teszi a fatermelést. Viszont a faközpont a közeli favállalatok termeléséből elég fát utal ki s így a szükséglet biztosítottnak látszik.

— **Telekvétel.** Gyökeres János építőmester a várostól 20 négyszögöl területet vett az iparközi háztelkekből. A vásárolt terület a telek hosszából lesz kihalitva a Gyökeres-háztelek hosszúságában. A városi közgyűlés a vételt 2600 kof. értékben helybenhagyta. Ezzel együtt megszűnt a város ellen *vízárpusztítás* miatt indított per is.

— **Utalványozás.** Az enyingi járáshoz tartozó hitfelekezeti tanítók ruházatbeszerzési segélyét a vallás- és közokt. miniszter utalványozta.

— **A szeszfőz terve.** A város vezetősége helyesen oldotta meg a szeszfőz jövő évi üzemtervét. Arra törekszik, hogy a töröklyt, gyümölcscefrét s borseprőt maga az érdekeltség gyűjtse össze s a visszamaradandó párlatot is az ossza szét a tulajdonosok között. Ezzel szövetkezetfélet alkotnak, mely a pálinka anyagot gyűjti, kezeli s egyuttal a kiosztás helyes arányát is ellenőrzi. Balatonkenesén már megalakult az érdekeltség ilyen szövetkezete. Ilyen alakulást kíván a város a többi körzetben is. Ugy halljuk, hogy a termelők a központban termelt párlat felét visszakapják s az adót is a város fizeti.

— **Betörés.** A balatonalmádi szövetkezet boltjába vásárnap virradóra betörték. Ellopták a pénzt, dőhányárut s egyéb jóféleket. A betöréssel olasz foglyokat gyanúsítanak.

— **Takarmány- és szalmarekvirálás.** Az alispán körrendeletben intézkedett a szalastakarmány, tavaszi és alomszalma rekvirálása ügyében s elrendelte az átvédbizottságok megalakítását. Az igénybevétel közégszől-közégre, tanyáról-tanyára s házról-házra való járás útján történik a gazdasági szükséglet megállapítása után. A rekvirálást azoknál a termelőknél kezdik, akiknek nagyobb anyaszéna és mesterséges szalastakarmány készleteik vannak. A földművelési miniszter a hadsereg alomszalmaküszletét kivetette a vármegyékre. Veszprémvármegye 48.000 mmáza özi szalmát tartozik beszállítani. Ebből az alispán Veszprémre 399, a veszprémi járásra 7415, Pápara 861, a pápai járásra 12.266, a zirczi járásra 9215, a devecseri járásra 9662, az enyingi járásra 8181 mmázást vetett ki.

— **A balatoni villamosművek állami kezelése.** A Somogyi Hirlapban olvassuk, hogy tervbe vették a balatoni villamosművek állami kezelését. Szmracsányi György kormánybiztos kért erre vonatkozó javaslatot a fonódó gróf Zichy Béla-telep elnökségétől. A javaslat már a somogyi alispán kezében van s kéri a megye támogatását is. A terv az, hogy a balatoni villamostelep állami tulajdon legyen s az üzemet is az állam tartsa fenn. A kormánybiztos erélyes mozgalmat indít a siker érdekében.

— **Az alkalmatlan önkéntesek ujra sorozása.** Azokat az önkénteseket, akiket a bemutatós szemlén alkalmasnak, a bevonuláskor azonban alkalmatlannak minősítettek, ujrasorozák.

— **A sertéshus és készítményeinek ára.** Az alispán megállapította a sertéshus és készítményei maximális árát. A városokban következő árak érvényesek a közvetlen fogyasztás részére: hus 13-40, — füstölt hus 15-40, — szalonna bőrrel 13, — bőr nélkül 14, — füstölt szalonna 16, — paprikás szalonna 17, — olvasztott disznózsír 16, — nyers sonka 13-80, — füstölt 17, — főzött 18, — nyers kalbász 14, — füstölt 18 korona kgkint. Az árakat, ime közöljük. Hogy azonban mindazok kaphatók-e, nem nyújthatunk bíteles tájékoztatást. És nagyon-nagyon sajnáljuk ezt!

— **A gazdaközönség korpaszükségletének beszerzése.** A vármegyei gazdasági egyesület értesíti a gazdaközönséget, hogy a korpakiutalás iránt a kervevényeket a várm. takarmányozást intéző bizottsághoz kell benyújtani. A kérelemben a közönségi előjárás útján igazolni kell az állatok számát, a rendelkezésre álló szemes abraktakarmányt, a szalastakarmány mennyiségét s végül, hogy nem rendelkezik-e a folyamodó más takarmánnyal (répa, burgonya, olajpogácsa répaszelet, szeszgyári moslék stb.)

— **A hordók lefoglalása.** A kormány lefoglalta a hordókészleteket. Minden bor vagy szesz befogadására alkalmas hordót be kell jelenteni. Ez a rendelkezés az ezután készítenő hordókra is vonatkozik. Mentesse a bejelentés kötelezettségétől azok a bortermelek, szövetkezetek, szeszfőzök, borkereskedők s vendéglősök, akiknek csak annyi készletük van, amennyi megévő készletük, idei termésük elhelyezésére szükséges. A hordó maximális ára: uj tölgyfahordó hlitere 175, egyévesnél idősbé 115 kor. Bükkfából uj hordó 115, avult 55 kor. hlként.

— **Rokkant katonák gazdasági állást keresnek.** A győri hadirokkant munkásközvetítő iroda tíz rokkant katoná gazdasági elhelyezését kérelmezte a gazdasági egyesülettől. A rokkant hősök személyleírása az egyesület igazgatójánál megtekinthető. Munkafelügyelői, magtáros, raktárnoki vincelléji és erdőőri állásra vállalkoznak. Az érdeklődők forduljanak a várm. gazd. egyesülethez.

— **Tanítók figyelmebe.** Az az aggasztó jelenség, hogy népességünk szaporodása erősen hanyatló irányt mutat, arra indította a belügyminisztert, hogy a bajok elhárítása végett a társadalomnak s különösen azoknak a tényezőknek érdeklődését kelte fel s közreműködését kérje ki, amelyek a közélet szellemi és erkölcsi javának a megóvására elsősorban hivatva vannak. Ezért az egyházi főhatóságok útján a lelkeskedő papság, a kir. tanfelügyelők útján pedig a tanítószolgálatát kéri. A születésekről, elhalálozásokról, valamint a halál okáról a tanítósnak legelőször közvetlen tudomása van. Ezért felhívja a vallás- és közoktatásügyi miniszter a tanítószolgálatot, hogy az aggyalósabb jellegű megbetegedéseket, különösen a gyermekek és csecsemők egészségi, ellátási és elhalálozási eseteit figyelemmel kísérelje, megfelelő tanácsokat adjon s tapasztalatairól a közigazgatási hatóságokat, közönségi előjárásokat, — ha kívánatos, a fősolgabírókat vagy polgármestereket — a visszaélések vagy helytelenségek megszüntetése végett értesítse, ott pedig, ahol a gyermekhalálozás általánosabb, s azt hiszi, hogy csecsemő-illetőleg gyermekotthonok felállítását által a bajnak elejét lehetne venni, aziránt a kir. tanfelügyelő útján a belügyminiszterhez tegyen javaslatot.

— **A zsirellátás biztosítása.** Illetékes helyen serényen folynak a munkálatok az ország és a hadsereg zsirellátásának minél tökéletesebb biztosítására. A sertéstermelés és forgalom rendjét a földművelésügyi kormány a lehető *legliberálisabban* szabályozta és lehetővé tette, hogy egy sertés-tenyésztés, mint a hizlalás teljes erővel fejthesse ki közhasznu működését. Azáltal, hogy a földművelésügyi kormány megszüntette az egyes vállalatok, beszerzési csoportok stb. részére való külön sertésiekötést, egységes eljárást és egységes árakat teremtett meg a hizlalásban, ami annál indokoltabb, mert az uj sertés maximális árak oly anyagi rekompensációkat biztosítanak, amelyekben a tenyésztés és hizlalás munkája bőséges ellenértéket talál. Miután e legujabb kormányrendeletkezés következtében a külön célokra való sertés-hizlalás lehetetlenné vált és *sertést hizlalni kizárólag az Országos Sertésforgalmi Iroda útján lehet, nagyon fontos, hogy minden sertéstartó, aki megfelelő sovány sertésanyaggal és takarmánykészlettel rendelkezik, kössön mielőbb hizlalási szerződést az Országos Sertésforgalmi Irodával, mely a takarmány feloldása, esetleg kiutalása által is gondoskodik fog a sertések akadálytalan kihizlaltatásáról. Sertésből szolgálhat földművelésügyi miniszternek legujabb 110.050. számú rendelete, amely szerint mindazok, akik házi és gazdasági szükségletre hatósági engedély alapján hizlalható mennyiségben felül, darabonként 35 kg.-nál nehezebb súlyu sertésekkel rendelkeznek, tartoznak azokat Veszprémvármegyére kiterjedőleg, f. é. szeptember 10-étől közvetlenül az Országos sertésforgalmi Iroda főbizományosának, Közgazdasági Bank és Takarékpénztár Veszprém, vagy az illetékes közönségi előjárások, illetve polgármesterek útján bejelenteni. Aki a bejelentést elmulasztja, a sertések elközbán kívül 6 hónapig terjedő elzárással és 2000 korona pénzbírsággal büntetendő. Ezen kötelezettség nem terjed ki az igazoltan tenyésztési célokat szolgáló sertés állományokra, mely azonban nem lehet nagyobb mint amennyit az egyes gazdasági tenyésztési céfra eddig is rendszeresen tartottak.*

— **Jóforgalmu, csinos borbély-üzlet eladó.** Hol? Megtudható a kiadóhivatalban.

WELLNER GYULA

készíti a fogtechnika legremekebb specialitásait. **VESZPRÉM, Rákóczi-tér 22**
Foghuzás • Műfogak • Fogtömés

Anyakönyvi kivonat.

Születés.

Beiglbech Ferenc fodrászegéd és Bornemissza Margit fia Ferenc r. k. — Kollát Károly kőművesegéd és Horváth Karolin fia István r. k. — Sziég Ede h. nyilvántartó őrmester és Sólyom Irén fia Dezső Andor r. k. — Homor Mihály máv. mozdonyfűtő és Ispaics Mária leánya Eteika r. k. — Hugó Magdolna házi-cseléd fia Antal r. k.

Halálozás.

Stumpfhauser Mihály földmives r. k. 57 éves. — Májor Elemérné Hársadi Erzsébet kőművesegéd neje r. k. 32 éves. — Sziég Ferenc napszámos r. k. 54 éves. — Léhmann Jánosné László Agnes máv. állomáslőjáró neje r. k. 52 éves. — Özv. Molnár Sándorné Pintér Jda magánzó r. k. 44 éves. — Özv. Tóth Imréné Hilenger Katalin napszámosnő r. k. 81 éves. — Varga István napszámos r. k. 79 éves.

Hősi halált halt katonák.

1917. dec. 8. Frommer Izidor népf. a cs. és kir. 39. gy.-e.-ben izr. 25 éves. — 1917. jul. 10. Szedlák János népf. a cs. és kir. 19. gy.-e.-ben r. k. 20 éves. — 1917. szept. 3. Kutasi Imre népf. ev. 35 éves. — 1917. nov. 20. Andrejanovics Funtyekow Iván orosz haderőhöz tartozó katona g. k. 31 éves.

Házasság.

Az elmúlt héten nem kötötték.

APRÓHIRDETÉSEK.

Dr. Pajzs-Szanatorium Székesfehérvár,

Zichy-liget. Sebészeti, szülészeti és belgyógyászati betegeknek. Röntgen, szander és vizgyógyintézet. Orvosi, vegyi és bakteriológiai laboratórium. Vér-vizsgálatok.

Nyomdász tanoncnak egy értelmes egészséges fiu lakás és ellátással felvétetik Pósa Endre könyvnyomdájában Veszprém.

A hagymaidény megkezdődvén, vételre ajánlok prima minőségű vöröshagymát 100 kgr.-ként 122 K 90 fillér árban. Ezenfelül a zsák 10 korona. A rendelés távirat útján is történhetik, de kívánatos, hogy tekintettel a szállítási nehézségekre, a megrendelés minél nagyobb szállítmányra szóljon. Cim Godinger Mayer, Makó.

Elsőrendű cipész

elfogad a szakmájába vágó mindenféle munkát, de csak úgy, ha minden anyagot adnak hozzá.

SEGESDY IMRE cipész

Veszprém, Tobak-utca 5. sz.

Mindenféle üres használt hordókat és palackokat (üveget) minden mennyiségben vesz **SZEMEREY** fűszerkereskedő.

Esztergályos műhely átvétel. Van szerencsém a t. közönség tudomására hozni, hogy Veszprém, Szabadi-utca 26. sz. a. (volt Horváth-féle házban) levő özv. ERNHOFER GYULANÉ jó hírnévnek örvendő esztergályos műhelyét átvetem és azt a nevem alatt tovább vezetem. Elvállalok minden e szakmába vágó munkát a legizlésebb kivitelben a legjutányosabb árak mellett. Raktártartok mindenféle esztergályos árukból: konyha-berendezési cikkekben és mindenemű pincel-fszerezési eszközökből. Nap- és esőernyők javítása elfogadtatik! — A nagyrédmű közönség szíves pártfogását kéri

KALOCSA LAJOS, esztergályos

Veszprém, Szabadi-utca 26. sz.

ECETSÁV

vegytisztát, élvezeti célokra, szállít 5—10 kg.-os postacsomagokban is

TAUBER-cég

BUDAPEST, Aggteleki-utca 4. szám.

PESTI és SZEMEREY

kereskedelmi irodája (Veszprém, Gízella-tér a.) hirdetései.

A cégénél eladó:

Uj garambol-asztal golyókkal, dákokkal jutányosan eladó.

Megvételre kerestünk:

3—4 szobás lakóházakat kerttel. Szőlőbirtokokat villával. Kisebb lakóházakat.

A város területén 2384 □-öl terület gazdasági épülettel eladó. Iparvágány bevezethető.

Egy nagy gömbölyű márványasztal eladó. 2400 hectoliter, 11 maligat, diószegi bor eladó hordókölcsönzéssel.

1400 □-öles villatelek Arácon, közvetlen a vasut mellett villatelepen eladó.

4 szoba és 1 előszobával, nagy kerttel bíró ház eladó a Templom-utcában. Villanyvilágítás és vízvezeték bevezetve. November 1-én átvehető.

Baranyamegyében 1574 kat. hold földbirtok eladó, mely áll 1050 kat. hold elsőrendű szántó, 482 kat. hold prima rét és legelő s 42 kat. hold nádasból. Iparvasuttal.

Kaszárnya melletti ház üzlettel, italméréssel sürgősen eladó.

Szemesen, a Balaton mellett, egy szép 4 szoba és mellékhelyiségekkel ellátott uri villa és egy 3 szoba és mellékhelyiségekkel ellátott uri villa, egyben vagy külön is jutányosan eladó.

1200 □-öl szőlő, 2 szoba, 2 konyha, italméresi joggal felruházva, Almádiban eladó.

Jó forgalmu hentes- és mészáros-üzlet teljes felszereléssel, házzal eladó.

Nagyforgalmu vendéglő házzal, bolttal, teljes felszereléssel azonnal átvehető.

Nagy vendéglői takaréktűzhely, 6 karikás, 3 sütővel helyszüke miatt eladó.

Galamb-utcában ház 6 lakással, nagy udvar, gyümölcsös kerttel jutányosan eladó.

Kereszt-utcában szép ház, kerttel, 4 szobával sürgősen eladó.

A Veszprém megyei Takarékpénztár R. T. által kibocsájtandó új részvényekre vonatkozó elővételi jogot megvételre keresünk. Bővebbet: **BIZTOSÍTÁSI IRODA** Szabadi-utca 3. sz.



Uj és használt fegyvereket, pisztolyokat ad és vesz, javításokat elfogad **Szemerey János** fegyverkereskedő, Veszprém

Hazánk legelső templomberendezési

Alapított 1906. müintéztele. Alapított 1906.

HOMORAY BÉLA

VESZPRÉM, Kádár-utca 15. szám.



Készíték mindenféle templom belső felszerelést. Régi berendezések átjavítását és aranyozását elvállalom. Munkamegtekintés, rajz és tervek díjmentesek.

Van szerencsém a nagyrédmű közönség szíves tudomására hozni, hogy

KALAPOS-üzletemet

Rákóczi-téren, a régi Kéz Vilmos-féle bolt helyiségében megnyitottam. — Elvállalom férfi- és női kalapok javítását, valamint festését is.

Götzenberger Lajos.

Veszek

mézet, viaszkot

kisebb-nagyobb tételekben; továbbá

füstölt husokat

és mindenféle élelmiszert

a legmagasabb napiárban

BAKOS KÁLMÁN

kereskedő, VESZPRÉM.

Iskolaszerek Rajzszerék Papírok

s minden e szakmába vágó cikkek
a legolcsóbb áron beszerezhetők

PÓSA ENDRE

könyvkereskedésében
VESZPRÉM.

Rákóczi-tér 3. (Saját ház) Telefon 93.

Cégtulajdonos:

KÁLMÁN ISTVÁN

a Szent-István-Társulat
Veszprém-egyházmegyei
főbizománya.

Minden iskolában haszná-
lható **tankönyvek**
raktáron vannak, illetve
általa beszerezhetők.

Könyvkereskedés • Könyvkötészet

NÉMETH KÁROLY

polgári és katonai szabó

VESZPRÉM,

a „Korona“-szálloda átellenében.

Készíték a szakmába vágó mindenféle
munkát. Használt ruhákat becsereklek és
azokat kijavítva, ismét eladom.

Továbbá a Karádi-féle 40 éven át fenntar-
tott Jéhirtő VARRÓGÉP-ÜZLETET
gépekkel és alkatrészekkel együtt át-
vettem és azokat tovább árusítom. —

Használt gépeket becsereklek, javítaso-
kat elfogadok. — Gépeket rövidebb vagy
hosszabb időre használatra kikölcsönözök.

Veszek

mézet,
sárgaviaszt,
almát s egyéb
gyümölcsöt,

befőttet, lekvárt, vadat

SZEMEREY J.

VESZPRÉM. (Főtér.)

ROLAND FERENC

orgona- és harmoniumkészítő
VESZPRÉMBEN
Ostromlépcső-utca 5. sz.

Elvállal teljesen új orgonák építését a
legegyszerűbbtől a legdíszesebb ki-
vitelig — pneumatikai rendszer szerint.
ORGONÁK átalakítását és hangolását
jutányos árban számítom. Iskolák részére
HARMONIUMOKAT jó erős kivitelben
készíték, ZONGORÁK javítását és han-
golását úgy helyben, mint vidéken a
lehető legrövidebb idő alatt eszközölök.

Punka F.

fűszer-, csemege-, bor- és vadászati cikkek
kereskedése **VESZPRÉM** Újzella-tér 1
Telefonsz.: 10. Sürgöny: PUNKA, Veszprém

Hazai és külföldi
Pezsgők
Borok
Likőrök
Cognacok
Friss felvágottak
Sajtok
Sütemények
Cukorkák
Délgyümölcsök
Konzervek

Friss töltésű Ásványvizek

Különféle TEÁK

A legmegbízhatóbb

„Haj“ védjegyű Ruhafestékek

Fegyverek, vadászati cikkek

16-os Lancaster-töltények

OGRIS JÓZSEF Ferlachi fegyvergyár lerakata.

Vidéki megrendelések gondosan és gyorsan
elintéztetnek.

Eladó ház.

Veszprémben, a Hosszu-utca
végén, az Eszterházi-utca 2.
számu ház

szabad kézből eladó.

A házon — mely három részből áll —
van 5 szoba, 2 konyha, 2 kamra, 1 pince,
1 nagy műhely, raktár, 2 fűszer és 2
udvar. — Az utcafelelő lakás boltihelyi-
séggé is átalakítható. — Bővebb fel-
világosítás nyerhető az ugyanott lakó
tulajdonosnál.

Bakos Kálmán

fűszer-, csemege-, bor- és ásványviz-
kereskedő

VESZPRÉM.

Telefon 55. Sürgöny Bakos kereskedő Veszprém.

NAGY VÁLASZTÉK

hazai és különleges

Borokban, Pezsgők,
Likőrök, Cognac,
Puncs stb.

Hentesáruk, Sajtok

Friss és Délgyümölcsök,
Befőttek, Gyümölcsíz

KONZERVEK

Libamáj painok,
Hus- és Halkonzervek

Száritott főzelékek

Főzelékkonzervek
Teasütemények
Háztartási cikkek

Vadak

Vidéki rendelések azonnal elintéztetnek!

Legujabb!

Van szerencsém a mélyen-
tisztelt közönséget értesí-
teni, hogy **Veszprémben,**
Buhim-utca 2. sz. alatt

Parkettázó műhelyt

nyitottam. Elvállalok min-
den e szakmába vágó mun-
kát, ugymint új parketta
lerakást, régi parketta
feltisztítást. Vidékre levél-
beni meghívásra személye-
sen megjelenek, vagy kivá-
natra árajánlattal szolgálók.

Mindenféle régi butorokat

veszek és eladok,

valamint régi butorok

átjavítását is elvállalom.

A m. t. közönség szives
pártolását kérve, tisztelettel

Vörös István

• parkettázó mester •